

Asia: VN/32564/2021

Jatkuvan oppimisen sanasto

1 koulutustoiminta

Kommentit

-

2 koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

3 koulutuslainsäädäntö

Kommentit

-

4 opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

5 muun hallinnon alan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

6 markkinaehtoinen koulutustoiminta

Kommentit

Sanastoluonnoksessa on määritelty "markkinaehtoinen koulutustoiminta" seuraavasti: tuotettavan koulutuksen (1) hinta määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman yhteiskunnan taloudellista tukea, ja tuottamisen kustannukset katetaan kokonaisuudessaan asiakkailta perittävillä maksuilla". TE-hallinnossa markkinaehtoisella koulutustoiminnalla viitataan myös kilpailuttamalla hankittuihin työvoimakoulutuksiin, joissa maksava asiakas on koulutuksen henkilöasiakkailleen järjestävä TE-palvelut. Tällöin koulutukseen osallistuvalla asiakkaalla ei peritä maksua. Olisiko markkinaehtoisen koulutuksen -käsitettä mahdollista laajentaa sisältämään myös em. koulutus.

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta

Kommentit

-

7 koulutus (1)

Kommentit

-

8 koulutus (2)

Kommentit

-

9 aikuiskoulutus

Kommentit

Sanaston mukaan aikuiskoulutus on aikuisille, jotka ovat suhteellisen pitkän, yhtenäisen ja työelämävalmiudet antaneen kouluttautumisvaiheen päätyttyä tai keskeydyttyä siirtyneet työelämään tai muuhun toimintaan ja ovat sen jälkeen osallistumassa jälleen koulutukseen. Työvoimakoulutus on yksi aikuiskoulutuksen muoto, jossa koulutukseen osallistujia yhdistää em. luettelon lisäksi se, että työvoimakoulutukseen osallistujalta usein puuttuu kokonaan aiempi muodollinen ammatillinen koulutus. Olisiko syytä nostaa esiin myös tämä aikuiskoulutuksen osallistujien erityispiirre?

Käsitekaavio 2. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2)

Kommentit

-

10 omaehtoinen koulutus

Kommentit

-

11 henkilöstökoulutus

Kommentit

-

12 täydennyskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 3. Koulutus (1) omaehtoisuuden, järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan.

Kommentit

-

13 muuntokoulutus

Kommentit

-

14 kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 4. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

Kommentit

Käsitekaaviossa 4 on tutkintotavoitteisuuden mukaan tutkintoon johtava koulutus, koulutus, joka ei johda tutkintoon sekä muu koulutus. Kohtaa muu koulutus olisi hyvä avata. Miten kaavioon sijoittuvat esimerkiksi erilaiset ns. korttikoulutukset, lyhyet täydennys-, rekrytointi- tai pätevyitysmiskoulutukset?

15 työvoimakoulutus

Kommentit

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain mukaan työvoimakoulutuksella parannetaan myös valmiuksia toimia yrittäjänä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä. Yrittäjyyskoulutusta ei ole määritteissä huomioitu.

16 kartoitusjakso; orientaatiojakso

Kommentit

-

17 ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisesti suuntautunut työvoimakoulutus

Kommentit

-

18 rekrytoiva työvoimakoulutus; rekrytoiva koulutus; rekrytointikoulutus

Kommentit

Sanasto ei ole vielä täysin onnistunut selvittämään rekrytointitilanteisiin liittyvien koulutusten merkityksiä siten, että TEM:n ja OKM:n hallinnonalojen käsitteet olisi saatu yhdenmukaistettuina sanastoon mukaan. TE-palveluissa on keskeisinä koulutustuotteina rekrytointiin liittyviä koulutuksia (termejä, joita käytetään RekryKoulutus, yhteishankintakoulutus yms.), joiden asemointi sanaston termeihin jää epäselväksi.

19 ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisia valmiuksia lisäävä koulutus

Kommentit

-

20 yhteishankintakoulutus

Kommentit

-

21 kehittämiskoulutus; KEKO-koulutus

Kommentit

-

22 valtionosuusrahoitettu työvoimakoulutus; VOS-työvoimakoulutus

Kommentit

-

23 valtionosuus

Kommentit

Valtionosuuden määritelmä, lakisääteinen valtionavustus kunnille ja kuntayhtymille, jättää huomioimatta sen, että on myös yksityisiä toimijoita, jotka saavat tuottavat koulutusta valtionosuudella.

Käsitekaavio 5. Työvoimakoulutus

Kommentit

Käsitekaaviossa 5 työvoimakoulutus on jaettu rahoittajien maksuosuuksien mukaan valtion 100-prosenttisesti rahoittamaa työvoimakoulutukseen sekä yhteishankintakoulutukseen. Ehdotamme "yhteishankinta" termin korvaamista yhteisrahoitteinen -termillä, jolloin mukaan mahtuvat myös kehittämiskoulutukset, joiden kustannuksesta yritykset maksavat oman osansa. Muutoksen myötä em. kohta kattaisi paremmin KEKO-, FEC- ja yhteishankintakoulutukset.

Lisäksi työssä oleville suunnattua TäsmäKoulutusta on nykyisellään vaikea sijoittaa kaavioon.

24 erikoistumiskoulutus; korkeakoulujen erikoistumiskoulutus

Kommentit

-

25 työelämässä oppiminen; > työpaikalla oppiminen

Kommentit

-

26 työpaikalla järjestettävä koulutus

Kommentit

-

27 oppisopimuskoulutus

Kommentit

-

28 koulutussopimukseen perustuva koulutus

Kommentit

-

29 työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

Kommentit

-

30 työharjoittelu (1); korkeakouluharjoittelu; > ammattikorkeakouluharjoittelu

Kommentit

-

31 koulutuskokeilu

Kommentit

-

Käsitekaavio 6. Työelämässä oppimisen muotoja.

Kommentit

-

32 osaamiskokonaisuus (1)

Kommentit

-

33 osaamiskokonaisuus (2)

Kommentit

-

34 tutkinnon osa

Kommentit

-

35 opintokokonaisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 7. Osaamiskokonaisuuksia.

Kommentit

-

36 opetus

Kommentit

-

37 ohjaus

Kommentit

-

38 vertaisohjaus

Kommentit

-

39 valmennus

Kommentit

Sanaston kohdassa valmennus on TE-palveluihin sisältyvä työhönvalmennus kuvattu turhan kapeasti: "Työhönvalmennuksessa voi kehittää valmiuksiaan toimia työelämässä." TE-toimiston tarjoamassa työhönvalmennuksessa pääpaino on kuitenkin työpaikan etsimiseen ja työhön pääsemiseen liittyvässä neuvonnassa ja tuessa, eikä niinkään sanaston esiin ottamassa työelämävalmiuksien kehittämisessä.

40 elinikäinen ohjaus

Kommentit

-

41 ammatinvalinta- ja uraohjaus

Kommentit

-

Käsitekaavio 8. Opetus, ohjaus ja valmennus.

Kommentit

-

42 oppiminen

Kommentit

-

43 elinikäinen oppiminen

Kommentit

-

44 jatkuva oppiminen

Kommentit

-

45 avoin oppiminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 9 . Oppiminen

Kommentit

-

46 kyvykkyys

Kommentit

-

47 osaaminen; ~ kompetenssi

Kommentit

-

48 todennettu osaaminen; sertifioitu osaaminen

Kommentit

-

49 osaamisen tunnistaminen

Kommentit

-

50 osaamisen tunnustaminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

Kommentit

-

51 pätevyys; ammattipätevyys

Kommentit

-

52 kelpoisuus; > virkakelpoisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 11. Pätevyys ja kelpoisuus

Kommentit

-

53 todistus (1)

Kommentit

-

54 koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen liittyvä todistus; todistus (2)

Kommentit

-

55 muuhun koulutukseen kuin koulutusjärjestelmäkoulutukseen liittyvä todistus

Kommentit

-

56 työtodistus

Kommentit

-

57 pätevyystodistus

Kommentit

-

Käsitekaavio 12 . Todistuksia

Kommentti

-

Yleiset kommentit sanastosta

Kommentti

Sanaston eri kohdissa viitataan TE-toimiston ohjaukseen/palveluun tms. Kuitenkin parhaillaan vastaavaa työtä kuin TE-toimistot tekevät myös useat kuntakokeilut. Olisiko parempi käyttää TE-toimiston ja kuntakokeilun nimeämisen sijaan termiä TE-palvelut, joka ymmärtääksemme kattaa sekä kokeilujen että TE-toimistojen toiminnan ja palvelut.

Säippä Sari
Varsinais-Suomen ELY